

Edita

Govern de les Illes Balears
Conselleria de Presidència i Esports
Direcció General de Cooperació
<http://dgcooper.caib.es>

Redacció i coordinació
Redacción y coordinación

Elena Ortega
elenaortega@lacomba.com

Assessorament lingüístic (català)

Àngels Àlvarez Garí

Col·laboren | Colaboran

Catalina Alemany
José F. Giménez
Josep Manguan
Montse Pablo
Xisca Serra
Jaume Timoner
Paco Vera

Fotografies | Fotografías

Portada: Joan Fortuny, *Nina del RIF*

Gabriel Lacomba (p. 4, 10-I)
Joan Fortuny, DGC (p. 5, 10-II, 27)
ENDA (p. 6, 7, 8)
Carmen Ortega, DGC (p. 9, 11-II, 13-I)
Jaume Caldentey (p. 11-I, 12, 15)
Gabriel Calafat (p. 17)
Toni Font (p. 13-II, 18, 19)
Jaume Timoner (p. 14)
MALLORCA AMIGA (p. 16)
Marcelo Unamuno (p. 20, 21, 22)
Pep Oliver (p. 24)
Xisca Serra (p. 26)
Pere Polo - Toni Bibiloni (Mapa de Peters)

Contraportada: Juan Antonio García

Disseny i maquetació
Diseño y maquetación

LACOMBA Produccions
www.lacomba.com

Impressió | Impresión

Bahía Indústria Gràfica

Tirada

2.200 exemplars | *ejemplares*

Periodicitat | Periodicidad

Quadrimestral | *Cuatrimestral*

Dipòsit legal | Depósito legal

PM-590-2004

editorial 03

ESPÍRITU SOLIDARIO | *ESPERIT SOLIDARI*

a pie de foto | a peu de foto 04

RETRATO DE UN COOPERANTE | *RETRAT D'UN COOPERANT*
TERREMOTO EN ALHUCEMAS | *TERRATRÈMOL A ALHUCEMAS*

entrevista 06

ENDA: MOHAMED SOUMARÉ

dossier 10

LOS OBJETIVOS DE DESARROLLO DEL MILENIO
ELS OBJECTIUS DE DESENVOLUPAMENT DEL MIL·LENNI

fichas técnicas | fitxes tècniques 14

MALLORCA SOLIDÀRIA ONGD - FUNDACIÓ CAMPANER
MALLORCA AMIGA - DELEGACIÓ DIOCESANA DE MISSIONS DE MENORCA

testimonios | testimonis 18

EL IV FÒRUM SOCIAL MUNDIAL

alrededor del mundo | arreu del món 20

HONDURAS: UNA ACTUACIÓN INTEGRAL
HONDURES: UNA ACTUACIÓ INTEGRAL

tablón de anuncios | tauler d'anuncis 23

diario de viaje | diari de viatge 26

DIFFA (NÍGER), 2003

vocabulario solidario | vocabulari solidari 27

con referencias | amb referències 28

enlaces | enllaços 29

fogones del mundo | fogons del món 30

EL CUSCÚS

MAPA DE PETERS 31

ESPERIT SOLIDARI

L'expressió *tiwisi* al-ludeix, en els pobles berbers de l'Atlas marroquí, al treball comú, sia en benefici comunitari o bé destinat a algú necessitat. Ser solidari és inherent a la vida en comunitat. I aquest sentiment, que es remunta a la nit dels temps, degué ser determinant per a la supervivència de la nostra espècie, quan la rudesia de la vida imposava l'esforç de tot el grup i l'ajuda mútua en els moments difícils.

Les conquestes socials i econòmiques que culminaren en l'estat del benestar dels països del Nord, la caiguda en desús de les tradicions i l'individualisme a ultrança d'aquests últims temps, havien deixat adormit aquest sentiment, que ara aflora de bell nou. Pertot arreu es multipliquen les actituds solidàries que volen plantar cara a les grans desigualtats que hi ha en el món. Molts de ciutadans donen suport a organitzacions no governamentals de desenvolupament (ONGD); basta veure el centenar llarg d'ONGD que han sorgit a les Illes Balears durant els darrers anys. La paraula COOPERAR (actuació conjunta per a un mateix fi) està de màxima actualitat.

El concepte de cooperació al desenvolupament no és nou i ha evolucionat amb el temps. El sentit assistencial que tingué fins als anys seixanta ha quedat reservat, avui en dia, a situacions de catàstrofes naturals o humanes. Tampoc la idea més tardana del fet que desenvolupament i creixement econòmic estaven íntimament lligats no resultà ser tan certa: la globalització neoliberal aguditzà, si fos possible, les desigualtats. En l'actualitat, la cooperació comporta la idea de planificació –plantejament d'objectius a mitjà i a llarg termini a l'encalç del desenvolupament econòmic i social dels països més desfavorits– i la de convertir el receptor en protagonista del seu procés de desenvolupament –dotant d'eines la comunitat perquè pugui accedir als mitjans necessaris per millorar les seves condicions de vida, actuals i futures.

El Govern de les Illes Balears, a través de la Direcció General de Cooperació, vol contribuir a la consecució d'un món més just i donar suport a totes aquelles iniciatives ciutadanes dedicades a aquest fi. Per aquest motiu destina el 0,7% dels pressupostos a projectes de cooperació al desenvolupament, ajudes a cooperants, ajuda humanitària i d'emergència, projectes de sensibilització ciutadana, educació per a la pau, educació per a la cooperació al desenvolupament, educació en la interculturalitat i formació de cooperants i professionals de la cooperació.

En l'àmbit de la sensibilització ciutadana, **Cooperant** aspira, d'una banda, a ser una eina de comunicació i informació sobre les actuacions i els actors de la cooperació al desenvolupament promogudes des de les nostres illes i, d'altra banda, a fer-nos més properes les diferents realitats dels països del Sud.

Des d'aquestes pàgines els convidem a practicar la *tiwisi* i a ampliar l'horitzó del nostre esperit solidari.

ESPÍRITU SOLIDARIO

La expresión tiwisi alude, en los pueblos beréberes del Atlas marroquí, al trabajo común, ya sea en beneficio comunitario o destinado a alguien necesitado. Ser solidario es inherente a la vida en comunidad. Y este sentimiento, que se remonta a la noche de los tiempos, debió ser determinante para la supervivencia de nuestra especie, cuando la rudeza de la vida imponía el esfuerzo de todo el grupo y la ayuda mutua en los momentos difíciles.

Las conquistas sociales y económicas que culminaron en el estado del bienestar de los países del Norte, la caída en desuso de las tradiciones y el individualismo a ultranza de estos últimos tiempos, habían dejado adormido este sentimiento, que ahora aflora de nuevo. Por doquier se multiplican las actitudes solidarias que quieren plantar cara ante las grandes desigualdades que existen en el mundo. Muchos ciudadanos dan su apoyo a organizaciones no gubernamentales de desarrollo (ONGD); basta ver el centenar largo de ONGD que han surgido en las Baleares en los últimos años. La palabra COOPERAR (actuación conjunta para un mismo fin) está de máxima actualidad.

El concepto de cooperación al desarrollo no es nuevo y ha evolucionado con el tiempo. El sentido asistencial que tuvo hasta los años sesenta, ha quedado reservado, hoy día, a situaciones de catástrofes naturales o humanas. Tampoco la idea más tardía de que desarrollo y crecimiento económico estaban íntimamente ligados resultó ser tan cierta: la globalización neoliberal agudizó, si cabe, las desigualdades. En la actualidad, la cooperación conlleva la idea de planificación – planteamiento de objetivos a medio y largo plazo en pro del desarrollo económico y social de los países más desfavorecidos– y la de convertir al receptor en protagonista de su proceso de desarrollo –dotando de herramientas a la comunidad para que ésta pueda acceder a los medios necesarios para mejorar sus condiciones de vida, actuales y futuras.

El Govern de las Illes Balear, a través de la Dirección General de Cooperación, quiere contribuir a la consecución de un mundo más justo y apoyar todas aquellas iniciativas ciudadanas dedicadas a tal fin. Por tal motivo destina el 0,7% de los presupuestos a proyectos de cooperación al desarrollo, ayudas a cooperantes, ayuda humanitaria y de emergencia, proyectos de sensibilización ciudadana, educación para la paz, educación para la cooperación al desarrollo, educación en la interculturalidad y formación de cooperantes y profesionales de la cooperación.

En el ámbito de la sensibilización ciudadana, Cooperant aspira, por una lado, a ser una herramienta de comunicación e información sobre las actuaciones y los actores de la cooperación al desarrollo promovidas desde nuestras islas y, por otro, hacernos más próximas las diferentes realidades de los países del Sur.

Desde estas páginas les invitamos a practicar la tiwisi y a ampliar el horizonte de nuestro espíritu solidario.